

ΑΝΑΓΚΗ ΝΑ ΙΔΡΥΘΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ

Τοῦ κ. ΑΝΔΡΕΑ ΛΑΙΜΟΥ

Ἡ Θάλασσα, ποὺ τόσο στοργικά ἀγκαλιάζει τὴν Χώρα μας, στέκεται ἀπὸ τὰ πανάρχαια χρόνια ἡ μοῖρα τοῦ "Ἐθνους μας, ἔξαρτώντας τὴν τύχη του, δηλαδὴ τὴν εὐτυχία ἡ τῇ δυστυχίᾳ του — ἀκόμα κι' αὐτὴ τῇ λευτεριά του — ἀπὸ τὴν ἐπίδοσή του στοὺς διεξαγομένους στὰ πεδία της ἀγῶνες. Προπάντων τοὺς ναυτεμπορικούς, γιατὶ μ' αὐτοὺς προσκομίζονται πιὸ ἄφθονα τὰ ἀγαθά — ὅλικά καὶ πνευματικά — γιὰ τὸ χτίσιμο τοῦ πολιτισμοῦ του.

Μὲ τὰ διάσπαρτα ἀπὸ νησιά πελάγη της καὶ μὲ τὴ γοητεία, ποὺ τῆς προσδίδει τὸ καθρέπτισμα τοῦ γαλανοῦ οὐρανοῦ μας, ἀπὸ τὰ προϊστορικά χρόνια, ἡ θάλασσα τράβηξε τοὺς προγόνους μας γιὰ βιοποριστικοὺς ἀγῶνες στὰ πεδία της. Αὐτὸς εἶχε τὴν συνέπεια νὰ διακριθοῦν σὰν θαλασσαθλητὲς πολὺ γρήγορα, κι' ἀπὸ τὴν δεύτερη προχριστιανικὴ χιλιετία νὰ ναυπηγήσουν τὴν «Ἄργῳ», γιὰ νὰ διασχίζουν τὴ θάλασσα μὲ ταχύτητα περιστερᾶς, πρᾶγμα ποὺ δείχνει τὴ μεγάλη αὐτοπεποιθηση κι' ἀποφασιστικότητά τους νὰ ὑποτάξουν τὸ κύμα.

Φορτωμένη ἡ «Ἄργῳ» μὲ τὴν πεῖρα τῶν προγόνων μας γιὰ τὸ θαλασσινὸν ἀγῶνα, δὲν ἔπαψε ποτὲ ἀπὸ τότε — ἀκόμη καὶ κατὰ τὶς θάλασσες τῆς οἰκουμένης, πλουτίζοντας, μὲ νέες γνώσεις τὸ πολύτιμο φορτίο της, ποὺ οἱ αἰῶνες σφυρηλατώντας τὸ συνέχεια, τὸ μορφοποίησαν στὴν Ἑλληνικὴ ναυτοσύνη.

Χάρη στὴ ναυτοσύνη αὐτὴ οἱ σύγχρονοι ναυτίλοι μας, ἀνασυντάσσοντας τὶς θεινικές μας θαλασσαθλητικὲς δυνάμεις, ποὺ ἔμειναν μετὰ τὸν τελευταῖο πόλεμο, ἔξορμησαν γιὰ νέους ναυτεμπορικοὺς ἀγῶνες στὸ διεθνῆ θαλασσινὸν στίβο, διότου ἀπὸ τὸ 1967 ἔφεραν τὴν ἐμπορικὴ μας ναυτιλία πρώτη σ' ὅλον τὸν Κόσμο.

Εἶναι λοιπὸν γεγονός ἀναντίρρητον διτὶ ἡ θάλασσα ὑπῆρξε τὸ λίκνον τοῦ Ἑλληνικοῦ Γένους καὶ πηγὴ ζωῆς τοῦ λαοῦ μας, ὅμως καὶ σήμερον κανενὸς δὲν ἥμπορων νὰ ἀμφισβήτησω τὴν ἀλήθεια διτὶ ἡ θάλασσα ὑπῆρξεν ἡ πρώτη μεγάλη κατάκτησις τῆς πατρίδας μας, οἱ κάτοικοι τῆς ὁποίας ἀπ' αὐτὴν ἀντλοῦν τὴν οἰκονομικὴν εὐρωστίαν των καὶ στηρίζουν τὴν πολιτικὴν καὶ πνευματικὴν πρόοδόν των.

Καὶ δῆμος ἡ Χώρα μας μὲ τοὺς κατὰ παγκόσμιον ἀναγνώρισιν, ὑπερόχους Ναυτίλους μας, ἡ Χώρα μὲ τὴν λαμπράν καὶ συνεχῆ καὶ ἀδιάλειπτη Ναυτικὴ

παράδοση, στερεῖται ένδος άνταξίου τής Ιστορίας της Ναυτιλιακού Πανεπιστήμου.

Άπό τῶν πρώτων χρόνων τῆς Εθνικῆς μας Ἀνεξαρτησίας ίδρυθη τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸ Πολυτεχνεῖον καὶ κατὰ τὴν διαδρομὴν τοῦ χρόνου αἱ ἄλλαι ἀνώταται σχολαὶ Ἐνελπίδων, Δοκίμων, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν, ἡ Πάντειος Σχολὴ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, ἡ Ἀνωτάτη Γεωπονικὴ Σχολὴ, κατὰ τὸ 1925 ίδρυθη εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Μακεδονίας εἰς τὴν Θεσσαλονίκην τὸ δύμωνυμον Πανεπιστήμιον.

Μετὰ δὲ τὸν Β' Παγκόσμιον Πόλεμον καὶ πρὸ δεκαετίας περίπου τὸ Πανεπιστήμιον Πατρῶν, Ιωαννίνων καὶ ἡ Ἀνωτάτη Βιομηχανικὴ Σχολὴ.

Άπὸ διετίας ἔξηγγέλθη ἡ ίδρυσις Πανεπιστημίων εἰς τὴν Κρήτην καὶ ἑτέρου εἰς Θράκην καὶ ἅρχισεν ἡδη ἡ πραγματοποίησις τῶν ἔξαγγελιῶν.

Μόνον ἡ ίδρυσις Ναυτιλιακοῦ Πανεπιστημίου δὲν ἔξεφωνήθη κάν, ἐξ ἐπισήμων καὶ ὑπευθύνων χειλέων.

Ἀνάμεσα στὰ πνευματικὰ ίδρυματα τῆς χώρας μας ἡ ταπεινότης μου, θεωρεῖ τὴν ίδρυσιν ἐνὸς Ναυτιλιακοῦ Πανεπιστημίου, καὶ τὸ ὁποῖο, νομίζω διτὶ ἐπρέπεν ἡδη νὰ εἶναι ίδρυμένο καὶ συγκροτημένο καὶ νὰ λειτουργῇ. Σὲ πολλά μου ἄρθρα ἔχω τονίσει τὴν ἀναγκαιότητά του, τὴν ἐπαναλαμβάνω καὶ στὸ ὑπὸ ἔκδοσιν βιβλίο μου «Ἡ Ναυτεμπορικὴ μας Ἐκπαίδευση».

Ἡ ὡς ἐδῶ καὶ λίγες δεκαετίες Ναυτικὴ Τέχνη μεταπολεμικὰ ἔξελίχτηκε σὲ πολυσύνθετη ἐπιστήμη περιλαμβάνοντας βιοθητικὰ στοὺς κόλπους τῆς στοιχεία καὶ ἀπὸ πολλὲς ἄλλες ἐπιστῆμες γεωγραφία, ὥκεανογραφία, ἀστρονομία, ἀρχιτεκτονικὴ (ναυπηγικὴ) μηχανική, ἡλεκτρολογία, ἡλεκτρονική, χημεία, νομική, κυβερνητική, οἰκονομικὲς ἐπιστῆμες, ιατρική, κοινωνιολογία, ξένες γλώσσες, ιστοριογραφία, φιλολογία.

Σὰν ἐπιστήμη, λοιπόν, μάλιστα μὲ πολλοὺς βασικοὺς κλάδους (Πλοιάρχων - Ἀρχιπλοιάρχων - Μηχανικῶν - Ἀρχιμηχανικῶν - Τηλεπικοινωνητῶν - Ἀσυρματιστῶν - Φροντιστῶν - Ἡλεκτρομηχανικῶν - Στελεχῶν Ναυτιλιακῶν Γραφείων - Μάνατζερς Λογιστῶν - Ναυπηγῶν καὶ Στελεχῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας τοῦ σημερινοῦ Λιμενικοῦ Σώματος κλπ., ἐπιβάλλεται νὰ ἔξυπηρετήται ἀπὸ εἰδικὲς ἀνώτατες σχολές δηλαδὴ ἀπὸ Ναυτιλιακὸ Πανεπιστήμιο.

Ολες οἱ Ναυτικές Χώρες διαθέτουν τὰ Ναυτιλιακά τους Πανεπιστήμια ἢ εἰδικές ἀνώτατες σχολές, ὅπου ἔτοιμάζονται τὰ ἀνώτερα Στελέχη τους.

Μόνον ἡ Χώρα μὲ τὴ μεγαλύτερη ἀπὸ τὸ 1967 Ναυτιλία στὸν κόσμο, ἡ Ἐλλάδα μας, ἔξακολονθεῖ νὰ μένῃ ἀκόμη χωρὶς Ναυτιλιακὸ Πανεπιστήμιο. Ἀρκεστήκαμε στὸ γὰ ίδρυσωμε μιὰ ἔδρα Ναυπηγικῆς στὸ Ἐθνικό μας Μετσόβιο Πολυτεχνεῖο καὶ οἱ νέοι μας ποὺ φιλοδοξοῦν νὰ ἔξυπηρετήσουν τὸν θαλασσινό μας Ἀγῶνα σὰν Ἀνώτερα στελέχη προσφεύγουν στὰ ξένα Πανεπιστήμια.

Ἡ ίδιωτικὴ πρωτοβουλία ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια προσπαθεῖ νὰ καλύψῃ διό τε κενὸ μπορεῖ καὶ στὸν τομέα αὐτὸν, ίδρυοντας Σχολές Ναυτιλιακῶν Σπουδῶν, στὸν Πειραιᾶ καὶ στὴν Ἀθήνα. Οἱ ἀνάγκες δύμως τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας σὲ ἀνώτερα στελέχη δὲν καλύπτονται παρὰ μόνο μὲ τὴν ίδρυση Ναυτιλιακοῦ Πανεπι-

·στη μίο υ, που νά διαθέτη έδρες και τμήματα γιά δλους τους κλάδους του θαλασσινού μας άγωνα.

Άλλα ποιός είναι ό πιο κατάλληλος τόπος γιά την ίδρυσή του; είναι ή σημερινή πρωτεύουσα της Εμπορικής μας Ναυτιλίας: δ Πειραιές.

Ο Πειραιές πού ή ιστορία του είναι ζυμωμένη με την έλληνική Ναυτοσύνη.

Ο Πειραιές πού δὲν άποτελεί ύπερβολή ή άντιπαράθεση του συγχρόνου με τὸν Ἀρχαιοκλασσικό, και πού θὰ κορυφωθῇ ή σημερινή του ὀνδος δταν δλη ή έμπορική μας Ναυτιλία, τὸν καταστῆση Κέντρο τῆς δραστηριότητός της. Οταν δλα τὰ σκάφη της καλυφθούν με τὴν Γαλάνολευκη και οἱ Ναυτιλιακὲς Ἐπιχειρήσεις της ἔγκαταστήσουν τὰ Γράφεῖα τους στὸν Πειραιᾶ δπως φαίνεται δτι θὰ γίνη στὸ προσεχὲς μέλλον, γιατὶ ἐκεῖ δδηγοῦν οἱ ἔξελιξεις στὸν Παγκόσμιο εἰρηνικὸ στίβο.

Ο Πειραιές πού ή ἀτμόσφαιρά του είναι γεμάτη θαλασσινή δόξα γιατὶ τὴν ἀποδίδει ή περιοχή του, στεριανή και θαλασσινή.

Στὸν Πειραιᾶ, λοιπόν, και στὴν πιο κατάλληλη τοποθεσία πρέπει νά ἀναγερθῇ τὸ Ναυτιλιακό μας Πανεπιστήμιο γιά νά ἔξακτινώνεται ἀπ' αὐτὸ μετουσιωμένη σε ναυτιλιακὰ διδάγματα γιά δλον τὸν Κόσμο ή Ἑλληνική ναυτοσύνη ν σύνη.

Τὴν 11ην Μαΐου 1972 σὲ δμιλία μον στὴν «Ναυτικὴ Λέσχη Πειραιῶς» ἔλεγα: «Η Γεωγραφικὴ θέση τοῦ Πειραιᾶ σὲ ένα ἀπὸ τὰ πολυδιάβατα σταυροδρόμια τῆς Μεσογείου, πού τὸ κανάλι του Σουεζ τὴν ἐσύνδεσε και μὲ τὸν Ἰνδικό, δίνει στὸν Πειραιᾶ μεγάλη ἀξία, σὲ παγκόσμια κλίμακα. Η ἀξία αὐτῆ στὶς μέρες μας μεγάλωσε ἀκόμη περισσότερο, δχι μόνο γιατὶ τὸ λιμάνι του ἔξελισσεται γοργὰ σὲ κέντρο δραστηριότητος δλης τῆς Εμπορικῆς μας Ναυτιλίας, ἀλλὰ και γιατὶ μὲ τὴν ἔνταξη τῆς Μεγάλης Βρεταννίας στὴν Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορά, δ Πειραιές γιά τὸ Παγκόσμιο Ναυτεμπόριο, ἀποτκτα μεγαλύτερη σημασία ἀπὸ τὸ Λονδίνο, μιὰ και στὴ Μεσόγειο θ' ἀρχίσουν νά συγκλίνουν δλο και πιο πολὺ οἱ Ναυτεμπορικὲς δραστηριότητες ἀπὸ τὴν Ἀπωλετὴν ὁδὸν τὴν ἀπώτατη Δύση και ἀπὸ τὸν Ἀρκτικὸ Βορρᾶ, ώς τὸν Ἀνταρκτικὸ Νότο. Και η σύγκλιση αὐτῆ, δὲν χωρεῖ ἀμφιβολία πώς θὰ καταστῆσῃ ἐπικαιρότερη τὴ θέση τοῦ Πειραιᾶ ἀπὸ τὴ θέση τοῦ Λονδίνου, δημιουργώντας προϋποθέσεις γιά μεγαλύτερες κατακτήσεις στὸν διεθνῆ ναυτεμπορικὸ στίβο.

Απὸ τὴν Ἀνατολὴν οἱ Ίαπωνες, οἱ Κινέζοι, ἐπηρεάζοντες και τοὺς ἄλλους Ἀσιατικοὺς και Ἀφρικανικοὺς λαούς. Απὸ τὴ Δύση, ή Ἡνώμενη Εὐρώπη και η Ἀμερική, ἀπὸ τὸν Βορρᾶ, δ Ἀνατολικὸς Κόσμος, ἀπὸ τὸν Νότο δ Ἀφρικανικός, θὰ στρέφουν τὰ ρεύματα τῆς ναυτεμπορικῆς δραστηριότητός των πρὸς τὸν Πειραιᾶ.

Η πρόσφατη ἐνεργειακὴ κρίσις μετετόπισε τὸ Κέντρο βαρύτητος τῆς Βιομηχανικῆς Ναυτιλιακῆς συγκυρίας πρὸς τὶς ἀραβικὲς χῶρες και τὴν περιοχὴ τοῦ Περσικοῦ Κόλπου, ὅπου αἱ πετρελαιοπηγαί, και η συγκομιδὴ ἀστρονομικοῦ πλούτου ἐκ τῆς ὑψώσεως τῶν τιμῶν τοῦ πετρελαίου δημιουργοῦν πολύπλοκα προβλήματα ἀναπτύξεως τῶν οἰκονομιῶν των και ἐπενδύσεως, η ἀξιοποίησις τοῦ συσσωρευ-

μένου πλούτου ἀσφαλδός θά ἔχῃ ἐλκυστικήν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔξοπλισμοῦ. Ἀσφαλδός θά δόηγήσῃ εἰς τὴν ἴσχυροποίηση τοῦ ἐπαναπατρισμοῦ στὴν χώρα τοῦ ἐφοπλίσμοῦ μας ἀφοῦ αὐτὴ εὑρίσκεται κοντά στὶς πηγὲς τοῦ Μαύρου Χρυσοῦ τοῦ Ἀραβικοῦ Πακτωλοῦ. Ἐτσι στὰ θεσμικά, τεχνικά καὶ συναισθηματικά πλεονεκτήματα τῆς πατρίδος μας ἐπεμβαίνει τώρα καὶ διάφορος χώρος τῆς Μέσης Ἀνατολῆς. Η Χώρα μας μὲ τὴν ἀνάπτυξιν, τελειοποίησιν τῶν τηλεπικοινωνιῶν δὲν εἶναι πιὰ ἀπομονωμένη ἀπὸ τὰ δικονομικὰ καὶ χρηματοδοτικὰ Κέντρα καὶ διάφοροι καθίσταται τὸ ἐπίκεντρον τῶν διεθνῶν συγκυριῶν.

Οἱ Ἑλληνες ἐφοπλίσται μὲ πεῖραν ταχείας προσαρμογῆς, ἐπινοητικότητα, συνεργατικότητα, εὐελιξίαν διαπραγματευτικῶν καὶ ἰκανοτήτων πρωτοτύπων ἐπιχειρηματικῶν συνδυασμῶν, θά εἶναι εὐπρόσδεκτοι καὶ περιζήτητοι ὡς παράγοντες τῆς λύσεως τῶν προβλημάτων τῶν Ἀράβων Κρίσιων.

Διύλιστήρια καὶ σκάφη διὰ τὴν μεταφοράν των, μὲ μικτὲς Ἑλληνο - Ἀραβικὲς Ἐταιρείες θὰ προκύψουν ἐκ τῆς ἔξελιξεως τῆς πετρελαϊκῆς καταστάσεως. Ὅποστηρίζομεν δτὶ οἱ Ἀραβεῖς θὰ προστρέξουν πρὸς τὸ ἐπιχειρηματικὸν δαιμόνιον τῶν Ἑλλήνων ἐφοπλίστῶν ἀποφεύγοντες τὰς κοινοπραξίας των μετὰ τῶν Ἀμερικανῶν καὶ Εὐρωπαίων ποὺ ἡ παρουσία των συνάπτεται μὲ τὸ ἀποικιοκρατικὸν προπατορικὸν τῆς ἀμάρτημα. Αὐτὸς δ Ἑλληνο - Ἀραβικὸς Ναυτεμπορικὸς καὶ Βιομηχανικὸς ὑμέναιος καθιστᾶ τὸ λιμάνι τοῦ Πειραιῶς τὸ Νέον Λονδίνον τοῦ ἐπομένου τετάρτου τοῦ αἰώνος μας.

Οἱ Ἀραβεῖς θὰ κινοῦνται πρὸς τὸν Πειραιᾶ καὶ ναυτεμπορικὰ καὶ πολιτιστικά.

Ίδου ἡ ἀνάγκη ἵδρυσεως Ναυτιλιακοῦ Πανεπιστημίου στὸν Πειραιᾶ.

Ο Ἐλευθέριος Βενιζέλος, δταν δ Ἑλληνικὸς Στρατὸς κατὰ τὸ 1919 ἀπεβίβασθη στὴν Σμύρνη μὲ τὸ πρόγραμμα τῆς πραγματοποίησεως τῆς Μεγάλης Τόδεας ἐκάλεσε τὸν Κωνσταντίνον Καραθεοδωρῆν, Καθηγητὴν τῶν Μαθηματικῶν τοῦ Πανεπιστημίου Βιέννης μὲ διεθνὲς κῦρος καὶ ἀκτινοβολία νὰ δργανώσῃ τὸ Πανεπιστήμιο Σμύρνης μὲ ἔδρες Ἀνατολικῶν γλωσσῶν, διὰ νὰ ἀποβῇ δ τηλαγής φάρος ποὺ θὰ ἐφώτιζε δόλον τῶν χώρων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

Τὸ σχέδιο αὐτὸς τὸ ἐπεξειργάσθη δ Καραθεοδωρῆς καθ' δλην τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς μας στὴν Σμύρνη, ἀλλὰ μὲ τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν ἔγινε καὶ αὐτὸς ἀποκαΐδη τῆς φωτιᾶς τῆς ἀλησμόνητης Σμύρνης μας.

Άλλὰ ἡ μεγάλη ίδεα τοῦ Ἑλληνισμοῦ ποὺ τὴν ἀναζητούσαμε στὰ ὑψίπεδα τῆς Ἀνατολῆς ἐφανερώθη στοὺς καίρους μας στὶς θάλασσες, τὰ πελάγη καὶ στοὺς ωκεανοὺς τῆς Υφελίου.

Ἐκεῖ βροντοφωνεῖ τὴν δόξαν τῆς ἡ ἀρμάδα τῶν 4.000 σκαφῶν μὲ τὴν κυανόλευκον στοὺς ίστοις των.

Ἡ ἀρμάδα αὐτὴ δρμητήριον ἔχει τὸν Πειραιᾶ.

Καὶ δ φάρος αὐτὸς μὲ τὸ ἀνέσπερον φᾶς τῆς Ἑλληνικῆς Κουλτούρας ἀντὶ τῆς Σμύρνης τῆς πρὸ πεντηκονταετίας καλεῖται νὰ ἐπιτελέσῃ τὴν ιστορικὴν του ἀποστολὴν πρὸς διαφωτισμὸν τῶν Ἀράβων ποὺ κατέχουν τὰς πηγὰς τῆς πετρελαϊκῆς ἐνέργειας καὶ πρὸς προπαρασκευὴν τῶν Ἑλλήνων ποὺ θὰ θελήσουν νὰ προσφέρουν ὑπηρεσίας εἰς τὴν οἰκονομίαν τοῦ Μεσοανατολικοῦ χώρου.

"Ενα Ναυτιλιακὸν Πανεπιστήμιον ποὺ θὰ ἐκπαιδεύσῃ Ἑλληνες και Ἀραβες μὲ τὸ γαντιλιακὸν φδς. Ποὺ θὰ φωτίζῃ μὲ τὶς ἔδρες ἀνατολικῶν σπουδῶν τοὺς Ἑλληνες και Ἀραβες σπουδαστὰς ποὺ θὰ προπαρασκευάζωνται διὰ τὴν προσφορὰν ὑπηρεσιῶν εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τοῦ Μεσανατολικοῦ χώρου και τοῦ χώρου τοῦ Περσικοῦ Κόλπου, αὐτὸ θὰ είναι δ τηλαυγῆς φάρος τοῦ τελευταίου τετάρτου τοῦ αἰώνος μας.

Πρέπει λοιπὸν νὰ εնρεθῇ δ Κυβερνήτης τῆς Χώρας μας ποὺ θὰ δραματισθῇ αὐτὴν τὴν ἐπερχομένην συγκυρίαν και νὰ δξεύρη και νὰ καλέσῃ τὸν σύγχρονον Καραθεοδωρῆν ποὺ θὰ δργανώσῃ τὸ Πανεπιστήμιον αὐτὸ ποὺ θὰ ἐπιτελῇ τὴν ιστορικὴν ἀποστολὴν τῆς Νέας Μεγάλης Ἰδέας τοῦ Ἑλληνισμοῦ.